

Eschering: Ja, naar den blot ikke stöder paa det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Tillisch); thi han er et farligt Skjær, da han ikke engang vil unde Bondesfamilierne et Stykke Brød, men kalder det, at de faae tilstrækkeligt til at spise sig mætte, at de faae 6,000 Rd. Naar en Underofficer med sin Familie faaer 300 Rd. om Aaret, faaer han da 6,000 Rd.? Naar det ærede Medlem har 4,000 Rd. i Indtægt, faaer han saa 100,000 Rd. af Staten? Naar han hvert Aar har splist sine 4,000 Rd. op til Gavn i den Tjeneste, hvort han virker, har han saa faaet en Capital paa 100,000 Rd. af Staten? Naar det ærede Medlem vil oversføre Forholdet paa sig selv, vil han domme sundere. Har jeg forlangt Andet for Bondesfamilierne, end hvad der ligger i den usleste Fortolkning af Landbolovgivningingen, at Bondesfamilierne skulle kunne leve ved Bondesledderne, og har det ærede Medlem ikke indrømmet, at de skulle blive holdne derved? Kalder han det at gjøre dem holdne at give dem en Gaard, hvorved de, naar de med deres Familie have arbejdet hele Aaret igjennem, ikke engang have det nødvendige Brød? Ligger der i mine Angivelser af Udgifterne Noget til tørt Brød til Bondesfamilierne, og regner da det ærede Medlem, at 300 Rd. for en Borger af Middelsclassen — thi det er den, som er Bønde paa en Gaard med 7 Tdr. Hartkorn — er for meget at leve af? (Tillisch: Nei). Ja, det ærede Medlem indrømmer Bønden saameget, men ved Taxationen faaer denne ikke en Skilling mere (Tillisch: Jo). Nei, han gjør ikke, og det ærede Medlem skal bevise, at han faaer mere; skriv det op og lad det trykke, saa skal det ærede Medlem faae at see, at han ikke faaer en Skilling mere. Jeg har ved enhver Post, jeg har bragt frem, sagt til det ærede Medlem: Slaa af, om han kan. Tag en Karl bort, om det ærede Medlem kan; men jeg tør sige, at til en saadan Bedrift skal det ærede Medlem selv med sin Kyndighed i Landvæsenet — han har jo selv forsøgt sig ved flere større Gaarde — ikke være istand til at komme ud af det med den Kraft, jeg har be- regnet. Det er Fæstelovgivningens og Landbolovgivningens Grundprincip, at Bønden skal

kunne leve tarveligt, men dog leve, og dersom det ærede Medlem blot vil have den Godhed her at udtale, at Modstandsprincipet er at nægte det, at borttaxere det og at sige, det skulle de betale en aparte Skjærv for, saa skal jeg være ham taknemmelig; det, engang udtalt offentligt, at Hensigten med de Taxationer, man forlanger, er, at Bondesfamilierne ikke skulle faae en Skilling til at leve af, men at de, isald de ville leve, skulle have en Capital udenfor Bedriften af Gaarden, skal jeg være ham taknemmelig for. Han opfordrede mig forleden til ligestrem at udtale min Mening, og jeg gjorde det; lad mig nu høre, om det ærede Medlem, naar han faaer Ordet, tør sige, at han ikke vil, at Bondesfamilierne ved Gaardens Drift skulle kunne finde et tarveligt Underhold, et Underhold, der for en Bønde ved en Gaard med 7 Tdr. Hartkorn taxeres til mellem 250 og 300 Rd. om Aaret; sig det, og jeg skal takke ham.

Det ærede Medlem har bragt i Erindring, hvad her har været omtalt angaaende Bønder- tofte Gods, og det er mig kjær, for at ogsaa den Sag kan blive klar, og for at de ærede Fæstener rigtig kunne vide, paa hvis Beføstning de leve. Jeg har taxeret Indskrænkningerne ved det, man sælger, thi en Ting har forskjellig Verdi, eftersom man mere eller mindre indskrænker Brugen deraf, og nu skal jeg nævne de Indskrænkninger, der hvile paa Brugen af de Giendomme, man der sælger; hvis det ærede Medlem ønsker det, skal jeg fremlægge forskjellige Afskrifter af Contracter, som høre dertil. For enhver Overdragelse af en saadan Gaard, som der er givet til Arvesætte, forlanges 20 Rd. pr. Tdr. Hartkorn; foruden de Afgifter, der ellers nævnes, og den Sum, der betales, skal der udredes Rente af Banthestelse; Kjøberen eller Arvesæsteren gives ingen Godtgjørelse i Skatter; er der Tørvestjær paa Gaarden, maa Bønden kun bruge det efter en aarlig Indrømmelse fra Godsbestyrelsens Side, og er der Vandløb, Vanddrag, Damme eller Kjør, maa de aldeles ikke benyttes, der maa ikke røres ved dem, og vi have jo hørt her ved Vandløvens Behandling, hvad det betyder ikke at kunne røre ved Vanddrag, Damme og Kjør paa sine